

6.3.2025

Orisuon pienviljelijäin yhdistys ry
Jalasjoentie 22
31960 Orisuo

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö <https://mmm.fi/lausunnolla>

Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Orisuon pienviljelijäin yhdistys ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta asetuluonnoksesta ja toteaa seuraavaa:

Alueellamme Loimaalla ja Punkalaitumella suurpetokannat ovat kasvaneet räjähdysmäisesti viimeisen 10 vuoden aikana. Esimerkiksi susia alueellamme oli vain satunnaisesti 2000 luvun alkupuolella. Nyt tällä alueella todistettavasti liikkuu useampia susilaumoja, ja asukkaat näkevät mm susia lähes päivittäin. Monasti ne saattavat pysyä samalla pienellä alueella useammankin päivän ajan. Pelkästään Punkalaitumen kunnan alueella on runsaan kahden kuukauden ajalla välillä 1.1.2025-6.3.2025 kirjattu tassu-järjestelmään 394 susihavaintoa ja susien pihakäyntejä on ollut 74, kun vielä 2000- luvulla niitä ei ollut oikeastaan lainkaan. Nämä määrät ovat aivan valtavia!. Myös ilveskanta on kasvanut reippaasti, kun senkin metsästys on ollut jäissä tai vaikeaa jo pidemmän aikaa. Läheltäpiti tilanteita erityisesti suden kanssa on täälläpäin ollut jo useita. Noilla alkuvuoden havaintomäärillä olisi tulossa vuositason noin 400 pihakäyntiä, eli vähintään yksi/päivä. Punkalaitumen kokonaispinta-ala on noin 36 000 ha, eli kyllä petokanta täällä on kestävä. Ei ihme, että maaseudun asukkaat ovat peloissaan ja huolestuneita.

Osa metsästäjistäkin on vähentänyt susivaaran takia peuran käyttäysmetsästystä. Ei ole mukava lähteä hämärää/pimeään metsään hakemaan ammuttua peuraan, kun tietää, että mahdollisesti susilauma on samassa metsässä. Pitkäaikainen koiralla metsästäminen on loppunut täysin. Miten jatkossa hoidetaan kolari suurpedot tai sorkkaeläimet, ja turvataan maalla asuvien turvallisuus, kun srva työhön ei ole enää sopivia koulutettuja koiria srva henkilöiden apuna.

Lammastalous, jota ennen oli näillä seuduilla, on vähentynyt oleellisesti susivahinkojen vuoksi. Kasvava suurpetokanta on selkeä haaste alkutuotannon kehittämiseksi ja kannattavuudelle.

Orisuon kylällä ei monikaan uskalla enää iltaisin yksin liikkua. Kotikoiran irtipitäminen tai ulospäästäminen yksin on lähes mahdotonta. Maaseudulla moni harrastaa ulkoliikuntaa, sienestystä ja marjastusta, mutta nämäkin harrastukset ovat radikaalisti vähentyneet susivaaran vuoksi. On ihan ymmärrettävää aikuisenkin ihmisen pelätä sutta tai susilaumaa, kun yksin liikut maastossa, metsässä tai suolla.

Lasten turvallisuus huolettaa erityisesti, uskaltaako lasta päästää yksin ulos leikkimään, jos on tiedossa, että lähialueella liikkuu useamman suden lauma. Miten turvataan nuorten ja lasten

luontainen liikkumismahdollisuus luonnossa, mielestämme ei mitenkään, jos suurpetokantoja ei saada leikattua?

Ja miten on sitten vauvojen nukuttaminen ulkona vaunuissa. Uskaltaako sitäkään enää kukaan tehdä ilman jatkuvaa valvontaa?

Lähialueen susista ja niiden liikkeistä on meillä asukkailla aika tarkka tieto. Nähdyt havainnot, näkö/jälki, merkataan tracker aplikaatioon ja sitten kylän WhatsApp ryhmässä niistä heti tiedotetaan kyläläisille. Missä nähty, tarkka sijainti/karttakuva, kellonaika, montako sutta ja mihin suuntaan ne ovat menossa jne. Jokainen voi sitten oman harkintansa mukaan päättää liikkuko ulkona, päästääkö lapset pihalle, hoidanko koulukuljetuksen jne.

Ei kait tuota elämää maaseudulla voi suurpedot ohjata nykymaailmassa! Ollaanko palaamassa vuosisatojen aikaiseen tilanteeseen ihmismenetyksineen !

Olemme tutustuneet metsästyslakiin ja lainsäädännön muutosesitykseen, sillä tietotaidolla ja kokemuksella mitä meillä kyläläisillä on. Tähän liittyen näemme ainakin seuraavat muutokset ja tarkennustarpeet. Mukana myös kyläläisten ajatuksia, miten esitystä voisi muuttaa.

1. Huomioitava selkeästi alueelliset suurpetohaasteet ja petojen poistotarpeet, suurpetojen käsittely vaikkapa hirvitalousalueittain

- Nyt tiedetään, että esim. joillakin alueilla on paljon, joillakin vähän susia. Tämä pitää ehdottomasti jotenkin huomioida lainsäädännössä. Meillä on käytössä alueelliset riistaneuvostot ja hirvitalousalueet. Eikö niitä voisi päätöksen teossa hyödyntää ja säätää heille suurpetojen osalta kantojen hoitovaltuudet, huomioiden kuitenkin koko maan suurpetokannat. Tähän meillä on selkeä riistahallintorakenne olemassa, erilainen kait kuin Ruotsissa, mutta toimiva malli kuitenkin.

2. Selkeämpi malli miten voi uhkaavan/piha-alueella liikkuvan pedon poistaa. Voisiko jo pienempikin uhka olla suurpedon poistoperuste

- Paikalliselle asujalle on tärkeää että uhkaava tilanne suurpedon kanssa hoidetaan heti , jos se vaan on mahdollista, ja jos sen hoitamiseen löytyy nopeasti esim paikallisen metsästysseuran srva henkilö tai muu vastaava luvallinen henkilö

3. Niin, että riistahallinto ammattimaisena toimijana hakee kaikki luvat

- Olemme ymmärtäneet, että suurpedon kaatoluvan haku on aika monimutkaista. Helpointa on, että alan ammattilainen eli riistahallinto perustelee ja hyväksyy kaikki suurpetoluvat. Paikallinen rhy tai seura voi esittää, että montako suurpetolupaa rhy:n tai seuran alueelle tarvittaisiin, mutta perustelut niille hoitaisi ammattiorganisaatio eli riistahallinto.
Kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupien menettely tulee uudistaa Ruotsin mallin mukaiseksi.

4. Kaikilla kansalaisilla pitää olla samanlainen perustuslaillinen oikeus turvalliseen asumiseen ja liikkumiseen

- Nyt on niin, että jos suurpeto liikkuu isomman kaupungin alueella, niin viranomaiset puuttuvat asiaan heti ja poistavat suurpedon sieltä. Jos suurpeto liikkuu asutulla maaseudulla, välttämättä ei moneen päivään tapahdu mitään, tai kaikkineenkaan ei tapahdu mitään. Näin ei kyllä toteudu perustuslaillinen kansalaisen oikeus turvalliseen asumiseen ja liikkumiseen. Lainsäädännössä pitää olla tähän joku esitys. Virossa ymmärtääksemme tämäkin on tasapuolisemmin ratkaistu kuin nyt ollaan Suomessa esitetty.

5. Suomessa vain yhden geeniperimän susipopulaatio

- Tästä lainsäädäntömuutosesityksessä tälle ei taida olla mitään merkintää?. Kaikki kansalaiset ymmärtävät, että Suomessa on vain yhden geeniperimän susikanta ja että olemme samassa populaatiossa Venäjän susikannan kanssa. On järjen köyhyyttä miettiä mitään muuta tähän suhteen. Joillakin Luken tutkijoilla on näkemyksiä, että täällä Länsi-Suomessa olisi joku oma geeniperimä susilla. Mistä se olisi syntynyt, kun täällä 1800 luvun lopun jälkeen on ollut susia uudelleen vasta noin 1990 luvusta eteenpäin. Jossain pitäisi olla kirjaus, että koko Suomessa on vain yksi susipopulaatio

6. Viitearvot suurpedoille

- Tässä yhteydessä on pystyttävä kirjaamaan/päättämään kaikille suurpedoille kirjalliset viitearvot, joiden ylitys/alitus sitten johtaa tavalla tai toisella kunkin suurpedon osalta kannanhoidollisiin toimenpiteisiin. Tämä ollee täysin poliittinen päätös. Jos joku viitearvo on päätetty vääräksi, seurataan tilannetta ja tehdään tarvittavia korjauksia. Lain säädäntöön tästä Suomeen yhtä selvä kirjaus kuin on Ruotsissakin. Nuo viitearvojen mukaiset määrät voidaan sitten Riistahallinnon ammattitaidolla jakaa alussa esitetyille hirvitalousalueilla tai erikseen sovituille alueille, huomioiden alueelliset riistaneuvostot kun meillä kerran sellaiset ovat. **Suotuisan suojelutason vähimmäismäärät, näistä saatava kirjaus lakiin , kaikki suurpedot**

7. Asetusluonnos ja asetusmuistion luonnos saatava mukaan esitykseen.

- Tuo pelkkä 41 pykälän muutos ollee liian vähäinen. Tähän pitää saada mukaan myös tarvittavat asetusluonnokset ja/tai asetusmuistiot. Niissä tarkennetaan sitten tässä esityksessä esitettyjä korjauksia ja muutoksia.

8. Muuta huomioitavaa

- Olemme kuulleet, että olisi joitakin käännösvirheitä, jotka johtavat erilaisiin tulkintoihin kuin mitä alkuperäiskielen teksti edellyttäisi. Tällaiset mahdolliset käännösvirheet pitäisi korjata!
- Palveltava kaikkien kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupaedellytysten täyttymisen osoittamista.
- Onko suurpetojen mahdollisesti aiheuttamista ihmisvahingoista jotakin kirjausta , jos ei niin pitäisi olla

Yhteenveto: Lausuntomme keskeinen sisältö

1. Selkeät numeeriset vähimmäisviitearvot (suotuisan suojelutason vähimmäismäärät) saatava kaikille suurpedoille, poliittinen päätös
2. Huomioitava selkeästi alueelliset suurpetohaasteet ja petojen poistotarpeet
3. Suurpetojen lupien käsittely vaikkapa hirvitalousalueittain tai muulla jo olevalla riistatalousaluejaolla, uusia malleja/aluerajoja ei tarvita
4. Kaikilla kansalaisilla pitää olla samanlainen perustuslaillinen oikeus turvalliseen asumiseen ja liikkumiseen asuinpaikasta riippumatta
5. Kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupien menettely tulee uudistaa Ruotsin mallin mukaiseksi, tai sitä mukaellen
6. Riistahallinto hakee ja perustelee luvat. Metsästäjät sitten hoitavat metsästyksen ammattimaisesti
7. Selkeämpi malli miten voi uhkaavan/piha-alueella liikkuvan pedon poistaa. Voisiko jo pienempikin uhka olla suurpedon poistoperuste
8. Suomessa voi olla vain yhden geeniperimän susipopulaatio

Paikkakunta ja päiväys

LAUSUVAN TAHON NIMI

Orisuo Pienviljelijäin yhdistys ry

Allekirjoitus ja nimen selvennys
Puheenjohtaja Tapani Pekkola